

Sygn. akt III KO 94/21

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **A. B.**

skazanego z art. 226 § 1 k.k.

w związku z wnioskiem o zarządzenie wykonania wobec skazanego

zastępczej kary pozbawienia wolności

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 25 stycznia 2022 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w B.

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

zawartego w postanowieniu z dnia 17 listopada 2021 r., IV Ko [...],

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**wniosek uwzględnić i sprawę przekazać do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w S.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 listopada 2021 r. Sąd Rejonowy w B. wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że A. B. został skazany za znieważenie sędzi Sądu Rejonowego w B. - J. J. na karę 9 miesięcy ograniczenia wolności (w sprawie o sygn. II K [...]). Nadzór nad wykonaniem tej kary sprawuje Sąd Rejonowy w B., zaś obecnie z uwagi na uchylanie się przez skazanego od realizacji kary wolnościowej kurator wystąpiła o orzeczenie wobec skazanego kary zastępczej pozbawienia wolności. W opinii sądu występującego z wnioskiem w trybie przepisu art. 37 k.p.k. dalsze prowadzenie postępowania wykonawczego przez sąd właściwy miejscowo (Sąd Rejonowy w B.)

mogłoby — w sytuacji, gdy czyn podlegający osądzeniu był skierowany przeciwko sędziemu orzekającemu w Sądzie Rejonowym w B. — budzić wątpliwości co do tego, czy orzeczenie wydane w następstwie rozpoznania wniosku kuratora jest wynikiem obiektywnego rozpatrzenia wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności, czy także na jego treść nie miały wpływu okoliczności, które można ująć jako „solidaryzowanie” się innych sędziów z tego sądu z sędzią, która ma status oskarżyciela posiłkowego w tej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Rejonowego w B. zasługiwała na uwzględnienie i sprawę należało przekazać do rozpoznania w postępowaniu wykonawczym innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Instytucja tzw. właściwości z delegacji, uregulowano w art. 37 k.p.k., ma charakter wyjątkowy. Skorzystanie z niej możliwe jest tylko wtedy, gdy zaistnieją okoliczności, które stanowią podstawę do twierdzenia, że w powszechnym odbiorze społecznym mogą powstać wątpliwości, co do istnienia warunków do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo. Takie okoliczności materializują się w sprawie niniejszej.

A. B. wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 29 października 2019 r., sygn. II K [...], został uznany winnym popełnienia czynu polegającego na tym, że w dniu 25 lipca 2016 r. w B. w budynku Sądu Rejonowego przy ulicy [...] podczas toczącej się rozprawy III K [...], a także po jej zakończeniu, znieważył sędziego Sądu Rejonowego w B. - J. J. w ten sposób, że odnosząc się do sposobu wykonywania obowiązków zwrócił się do sędziego słowami obraźliwymi a następnie po zakończeniu rozprawy ale nadal w obecności osób pozostających na Sali rozpraw ponownie zwrócił się do sędziego słowami obraźliwymi odnosząc się do sposobu wykonywania przez niego obowiązków, który to czyn został zakwalifikowany z przepisu 226 § 1 k.k. Sąd wymierzył za przypisane oskarżonemu A. B. przestępstwo karę 9 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym, zasądzając jednocześnie od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej J. J. tytułem zadośćuczynienia w całości za krzywdę wyrządzoną przestępstwem kwotę 1000 złotych. Orzeczenie to zostało utrzymane w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 5 czerwca 2020 r., sygn. IV Ka [...].

Obecnie kurator zwrócił się do Sądu Rejonowego w B. z wnioskiem (datowanym na dzień 9 września 2021 r.) o orzeczenie zastępczej kary pozbawienia wolności wobec skazanego A. B. z uwagi na to, że skazany był dwukrotnie wzywany do stawienia

u kuratora celem skierowania do realizacji kary ograniczenia wolności, jednak na wezwania kuratora się nie stawiał (*k. 33 akt sprawy o obwolucie z sygn. IV Ko [X.]*). Sprawa ta zawisła przed właściwym miejscowo do jej rozpoznania Sądem Rejonowym w B..

Wzgląd na dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na wniosek sądu właściwego miejscowo. Rozpoznanie sprawy w postępowaniu wykonawczym przez sąd miejscowo właściwy, tj. Sąd Rejonowy w B., w odbiorze zewnętrznym może doprowadzić do powstania uzasadnionego przekonania co do braku istnienia adekwatnych warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy, skoro rozstrzygnięcie, które ma wydać w postępowaniu wykonawczym Sąd Rejonowy w B. dotyczy ewentualnego zarządzenia wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności w związku z uchylaniem się skazanego A. B. od odbycia kary ograniczenia wolności orzeczonej za czyn (znieważenie) popełniony na szkodę sędziego Sądu Rejonowego w B.. Jest to okoliczność, która może podważać zaufanie co do istnienia warunków do bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo nie tylko w oczach samego zainteresowanego, tj. A. B., ale również w odbiorze społecznym, skoro sąd miejscowo właściwy miałby obecnie rozstrzygać w postępowaniu wykonawczym w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności jako kary zastępczej w związku ze skazaniem oskarżonego A. B. za przestępstwo popełnione na szkodę sędziego tegoż sądu. Uzasadnia to przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu do rozpoznania w trybie przepisu art. 37 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy uwzględnił wniosek Sądu Rejonowego w B. i orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia, wskazując Sąd Rejonowy w S. jako właściwy do rozpoznania przedmiotowej sprawy w związku z uruchomieniem tzw. właściwości delegacyjnej (jest on nieodległy względem sądu miejscowo właściwego).